

Sapulces un konferences

31. tautskolu inspektoru konferencē Izglītības ministrijas sēžu zālē š. g. 9. janvārī piedalījās izglītības ministrs prof. Dr. A. Tentelis, izglītības ministra biedrs J. Čamanis, skolu departamenta direktora v. i. K. Ozoliņš, tautskolu direktors M. Soste, tautskolu direktora biedri J. Pumpītis un B. Spūlis, fiziskās audzināšanas inspektors V. Cekuls, ārpusskolas izglītības un papildskolu inspektors M. Štāls, mājsaimniecības instruktore K. Andersone, inspektors un agronoms K. Matīss un visi tautskolu inspektori: 1) P. Mežulis (Rīgas pilsētas I iec.), 2) A. Millers (Rīgas pilsētas II iecirkņa), 3) R. Dālmanis (Rīgas apr.), 4) J. Alste (Rīgas un Tukuma apr.), 5) D. Soste (Cēsu), 6) A. Osītis (Madonas), 7) J. Rudzītis (Valmieras), 8) J. Bricmanis (Valkas), 9) J. Gregors (Jelgavas un Bauskas) 10) P. Baško (Jēkabpils), 11) J. Ansabergs (Ventpils un Talsu apr.), 12) A. Sīlis (Kuldīgas un Aizputes), 13) J. Graudiņš (Liepājas), 14) J. Kuncāns (Daugavpils apr. I iec.), 15) K. Streipa (Daugavpils apr. II iec.), 16) K. Šēnhofs (Rēzeknes apr. I iec.), 17) J. Seilis (Rēzeknes apr. II iec.), 18) O. Svenne (Ludzas), 19) J. Jākobsons (Jaunlatgales apr. I iec.), 20) K. Ivanāns (Jaunlatgales apr. II iec.) un 21) K. Upītis (Ilūkstes). Konferenci vadīja izglītības ministrs A. Tentelis un ministra biedrs J. Čamanis. To atklāja izglītības ministrs ar šādu runu: „Šī sapulce notiek pēc daudzām skolotāju konferencēm, kas p. g. oktobrī, novembrī un decembrī notika visā valstī. Kādus augļus nesīs konferences, par to pagaidām grūti spriest, jo tajās deva aizrādījumus galvenā kārtā paidagōģiski administrātīvo iestāžu darbinieki. Paši skolotāji aktīvi piedalījās maz. Varētu likties, ka arī šai konferencēi būtu maza nozīme, jo esam noklausījušies Jūsu ziņojumus konferencēs, un visi inspektori pēc kārtas uzklausījuši, ko mēs sakām. Tomēr mums arī šodien būs daudz ko darīt un pārrunāt. Mēs esam vairāk nākotnes darba cilvēki, un nākotnes jautājumos vienmēr var rasties zināma nedrošība, vai tas tiešām tā būs. Izglītības lietās mēs varam skatīties nākotnē noteiktāki un drošāki, jo mūsu mērķi ir droši un pārbaudīti un daudzkārt pārbaudīti nevien mūsu dienās, bet arī agrāk visā paidagōģijas vēsturē. Mūsu mērķis ir kalpot tautas visumam, t. i. mūsu valstij. Par to mums jā rūpējas un jāgādā. Mums jādarbojas tā, lai valsts un tautas visuma nākotne būtu droša un spoža. Tādēļ mūsu atbildība ir ļoti liela, varbūt lielāka nekā citos resoros mūsu valstī, jo garīgās lietās mums jābūt atbildīgākiem nekā, piem., saimnieciskās. Mēs nedrīkstam svaidīties un reaģēt tikai uz tagadni. Tas viss prasa stingrību un noteiktību. Bet stāties nākotnes priekšā ir arī

drausmīgi. Ja nu mums būtu jāstājas tautas tribunāla priekšā pēc gadiem divdesmit, ko tad mēs teiksim par sava nama turēšanu tagad? Mums mūsu darbā jārēķinās ar rezultātiem, kas parādīsies tikai pēc gadu desmitiem. Lai šis nākošās tiesas spriedums būtu mums labvēlīgs, mums jāpilda lielas prasības, un šo prasību ir daudz. Rodas jautājums, vai mēs varēsīm visas tās pildīt. Zinot mūsu tautas un valsts pagātņi, zinot, kā mūsu valsts radusies, tāpat redzot un pazīstot tagadni, — mēs ar pilnu drošību varam teikt, ka spriedums būs mums labvēlīgs, un lai tas tiešām tāds būtu, tad vajadzīgs liels un plašs darbs. Pārraudzības iestādēm — mums un jums, inspektoru kungi, tāpat arī citām paidagōģiski administratīvām iestādēm jāgādā, lai skolotāju masa, kas ir ļoti liela, tiktu virzīta vēlamā virzienā. Šī masa jāpārveido, jo tā ir ļoti nevienāda, sākusi strādāt nevienādos apstākļos un ļoti nevienādi sagatavota. Mums jāgādā un jā rūpējas, lai skolotāji sasniegtu zināmu līmeni, tādu kultūras līmeni, uz kuŗa mēs varētu paļauties. Šis uzdevums ir ļoti grūts. Lai to panāktu, vajag daudz pacietības, jo ikviena tautskolu inspektora rīcībā atrodas vairāki simti skolotāju. Nav jāuzstājas kā kungiem un pavēlniekiem, bet jāiegūst lēnīgs gara pārsvars. Te vajadzīgs ļoti daudz enerģijas un ticības savam darbam un savam mērķim un par visām lietām — ticības pašiem sev. Jums jātic, ka tas, ko darāt un mācāt, ir tiešām labs un vēlams. Satiksmē ar skolotājiem jums jāietur miers un jābūt iecietīgiem un pacietīgiem. Jums jāmil jūsu darbs un skolotāji, ar kuŗiem jūs sastopaties darbā. Pie tam jums jāpatur vienmēr jautrs gars un jāiet pie darba ar prieku. Aizrādījumi jā dod bez dusmām un pārsteigšanās, mierīgā un pacietīgā garā, jo tikai tad jūsu aizrādījumi būs sekmīgi un gūs labus augļus. Jūsu darbā jums vajadzīgas arī visādas zināšanas — paidagōģiskas un metodiskas zināšanas, pie tam vairāk kā skolotājam, jo jums taču jā rāda skolotājam īstais ceļš. Inspektoram jābūt skolotāja labākam draugam. Jums jāiet klasē ikvienā skolā kā skolotāja brālim, un ar šādu apziņu lai jūs arī skolotāji saņem. Tāds pēc manām domām ir inspektora ideāls, un pēc šā ideāla es lūdzu arī jūs censties. Tāpat es lūdzu jūs censties būt arvien stingrākiem pašiem pret sevi un savu darbu un gādāt arvien stingrāk par skolotāja pienākumu izpildīšanu. Tad tas inspektora ideāls, ko nupat attēloju, kļūs pilnīgs. Mēs nestāvam skolotāju darba kalngalā, mēs vēl neesam sasnieguši to, ko mēs varam sasniegt un kas mums jāsasniedz. Vēl daudz darba priekšā, un te jūsu enerģija tiks plaši izlietota. Būsim stingri savās prasībās, lai skolotāji savus uzdevumus izpildītu pienā-

cīgi. Raudzīsim pacelt skolotājos darba prieku un sajūsmu, lai viņi nenogurst darbā. Mēģināsim uzpūst viņos tautas un valsts mīlestības uguni, īpaši mīlestības uguni pret viņu audzināšanā nodotiem bērniem. Mēs varam cerēt uz labiem panākumiem, jo mēs esam laimīgā stāvoklī un varam izmantot visus līdzekļus, kas nepieciešami mūsu mērķiem: mūs pilnā mērā pabalsta valdība, un visus mūsu labos nolūkus atbalsta mūsu Vadonis — Valsts Prezidents. Vēl vairāk — viņš skubināt skubina mūs katru dienu un stundu, lai mēs godam pildītu mūsu pienākumus pret tautu un valsti. Valsts Prezidents liek arī jūs sveicināt šai sapulcē (aplausi), pateikties par jūsu līdzšinējo darbu, kā arī novēlēt šai konferencei un jums pašiem turpmākajā darbā vislabākās sekmes. Sekosim viņa norādījumiem, kam ir tikai viens mērķis — kalpot valstij un tautai, lai arī mums nekad nebūtu citu mērķu.“ Pēc ministra runas konferences dalībnieki nodziedāja valsts himnu un sumināja Valsts Prezidentu, kara ministru, izglītības ministru un ministra biedru un nacionālo valdību. Inspektoru vārdā izglīti-